

**UCHWAŁA NR LXVII/618/2023
RADY MIEJSKIEJ W POLICACH**

z dnia 19 grudnia 2023 r.

w sprawie Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024 - 2027

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r., poz. 40, 572, 1463 i 1688) oraz art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249, z 2023 r. poz. 289, 535 i 1606) Rada Miejska w Policach uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024 - 2027.

§ 2. Program, o którym mowa w § 1, stanowi załącznik do uchwały.

§ 3. Traci moc uchwała Nr XL/414/2022 Rady Miejskiej w Policach z dnia 29 marca 2022 r. w sprawie Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2022 - 2026.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Andrzej Rogowski
Przewodniczący Rady

Załącznik do uchwały Nr LXVII/618/2023
Rady Miejskiej w Policach
z dnia 19 grudnia 2023 r.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024 - 2027

I. Podstawa prawna:

1. Ustawa z dnia 29.07.2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej.
2. Ustawa z dnia 26.10.1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
3. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.
4. Uchwała Nr XXIX/286/17 Rady Miejskiej w Policach z dnia 25.04.2017 r. w sprawie przyjęcia „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Police na lata 2017 - 2026”.
5. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 06 września 2023 r. w sprawie procedury Niebieskiej Karty oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”.

Informacje ogólne:

Rodzina jest najważniejszym środowiskiem w życiu człowieka kształtującym osobowość, system wartości, poglądy, styl życia. Rodzice czy opiekunowie są wzorem dla dzieci. Ważną rolę w prawidłowo funkcjonującej rodzinie odgrywają wzajemne relacje pomiędzy rodzicami oparte na miłości i zrozumieniu. W przypadku dezorganizacji rodzina nie jest w stanie realizować podstawowych zadań, role wewnątrzrodzinne ulegają zaburzeniu, łamane są reguły, a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się coraz bardziej niezgodne z normami prawnymi i moralnymi oraz z oczekiwaniami społecznymi.

Przyczyną dysfunkcji w rodzinie może być przemoc domowa i bez wątplenia należy zaklasyfikować ją do kategorii zachowań negatywnych o dużej szkodliwości społecznej. Mimo, że w relacjach międzyludzkich istniała ona zawsze, o przemocy domowej mówiono niewiele, jakby nie postrzegając jej jako poważnego zaburzenia w funkcjonowaniu rodziny. Takiego, które prowadzi do poważnych naruszeń norm moralnych i prawnych, tragicznych skutków psychologicznych, a w skrajnych przypadkach do poważnych okaleczeń czy zabójstw.

Dla lepszego rozpoznania zjawiska przemocy domowej konieczne jest jej zdefiniowanie. W niektórych przypadkach przejawy są tak jednoznaczne, że nie

pozostawiają żadnych wątpliwości, w innych, bardziej złożonych, niezbędne jest określenie możliwie jasnych kryteriów oceny.

Definicje zawarte w art. 2 pkt. 1, 2, 3, 4 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, brzmią ilekroć w Ustawie jest mowa o:

1. O przemocy domowej - należy przez to rozumieć jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:
 - a) narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
 - b) naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,
 - c) powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę,
 - d) ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,
 - e) istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej,
2. O osobie doznającej przemocy domowej - należy przez to rozumieć:
 - a) małżonka, także w przypadku gdy małżeństwo ustało lub zostało unieważnione, oraz jego wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
 - b) wstępnych i zstępnych oraz ich małżonków,
 - c) rodzeństwo oraz ich wstępnych, zstępnych i ich małżonków,
 - d) osobę pozostającą w stosunku przysposobienia i jej małżonka oraz ich wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
 - e) osobę pozostającą obecnie lub w przeszłości we wspólnym pożyciu oraz jej wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
 - f) osobę wspólnie zamieszkującą i gospodarującą oraz jej wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
 - g) osobę pozostającą obecnie lub w przeszłości w trwałej relacji uczuciowej lub fizycznej niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania,
 - h) małoletniego - wobec których jest stosowana przemoc domowa,

3. O osobie stosującej przemoc domową – należy przez to rozumieć pełnoletniego, który dopuszcza się przemoc domowej wobec osób, o których mowa w pkt. 2 ustawy,
4. O świadku przemoc domowej - należy przez to rozumieć osobę, która posiada wiedzę na temat stosowania przemoc domowej lub widziała akt przemoc domowej,
5. O osobie doznającej przemoc domowej należy także rozumieć małoletniego będącego świadkiem przemoc domowej wobec osób, o których w ust. 1 pkt 2 ustawy.

Rodzaje przemoc:

„Przemoc fizyczna - wszelkiego rodzaju działania bezpośrednie z użyciem siły, których rezultatem jest nieprzypadkowe zranienie, np. popychanie, obezwładnianie, policzkowanie, szczypanie, kopanie, duszenie, bicie otwartą ręką, pięścią lub przedmiotami, oblewanie wrzawką lub substancjami żrącymi, użycie broni.

Przemoc psychiczna - prowadzi do niszczenia pozytywnego obrazu własnej osoby, wykorzystuje mechanizmy psychologiczne, np. wyśmiewanie, poniżanie, upokarzanie, zawstydzanie, narzucanie własnych poglądów, ciągłe krytykowanie, kontrolowanie, ograniczanie kontaktów z innymi ludźmi, stosowanie gróźb, szantażowanie.

Przemoc seksualna - wymuszanie różnego rodzaju niechcianych zachowań w celu zaspokojenia potrzeb seksualnych sprawcy, np. nieakceptowanych pieszczot i praktyk seksualnych, seksu z osobami trzecimi, sadystycznych form współżycia, a także krytykowanie zachowań seksualnych.

Przemoc ekonomiczna - prowadzi do całkowitego uzależnienia finansowego od sprawcy, np. poprzez odbieranie zarobionych pieniędzy, uniemożliwianie podjęcia pracy, niezaspokajanie podstawowych potrzeb materialnych rodziny, okradanie, zaciąganie kredytów i zmuszanie do zaciągania pożyczek wbrew woli współmałżonka.

Zaniedbanie - ciągle niezaspokajanie podstawowych potrzeb fizycznych i emocjonalnych." (H.D. Sasal „Przewodnik do procedury interwencji wobec przemocy w rodzinie - niebieskie karty” wyd. PARPA Warszawa 2005).

Fazy przemocy:

Przemoc domowa nie jest czynem jednorazowym, często trwa przez kilka lat i charakteryzuje się pewnymi prawidłowościami. Zwykle można zauważyć następujące po sobie fazy:

Faza narastania napięcia - początkiem cyklu jest wyczuwalny wzrost napięcia, narastające sytuacje konfliktowe. Przyczyny mogą tkwić poza domownikami, czasem są to błahostki, drobne nieporozumienia, powodujące dalszy wzrost napięcia. Zaczyna pojawiać się agresja.

Faza ostrej przemocy - następuje wybuch agresji, sprawca przemienia się w kata, może dokonać strasznych czynów, nie zwracając uwagi na krzywdę innych. W tej fazie najczęściej następuje interwencja, ofiary w afekcie decydują się wezwać pomoc, czy złożyć skargę.

Faza miodowego miesiąca - to czas skruchy i okazywania miłości. Sprawca zaczyna dostrzegać to, co się wydarzyło. Próbuje załagodzić sytuację, przeprosza, obiecuje poprawę, staje się uczynny i miły. Pozwala ofiarom uwierzyć, że teraz będzie inaczej, że to się więcej nie powtórzy. Ofiary zaś wierzą wbrew zdrowemu rozsądkowi, bo w głębi serca tego właśnie pragną. I nawet jeśli przed chwilą były gotowe uciec, teraz zostają. Sprawca nie jest w stanie długo pełnić takiej roli: z jakiegoś powodu znowu narasta napięcie i wszystko zaczyna się powtarzać.

Skutki przemocy:

Przemoc domowa ma tragiczne konsekwencje. Prowadzi nie tylko do uszkodzeń fizycznych ofiary, ale także do zaburzeń emocjonalnych, oraz zaburzeń w sposobie spostrzegania samej siebie, sprawcy, oraz innych ludzi. Z powodu wielu następstw przemocy cierpią również bezsilni świadkowie, którymi są najczęściej dzieci. Przez tego typu doświadczenia uczą się agresywnego stylu zachowania, stają się pobudzone w sytuacjach z elementami agresji, zmniejsza się ich opór przed

agresywnym zachowaniem, mają zaburzone poglądy na temat rozwiązywania konfliktów, cechuje je mniejsza wrażliwość na agresywne zachowanie, tak naprawdę dzieci stają się osobami doświadczającymi przemocy.

Rodzaje pomocy dla ofiar:

Zgodnie z obowiązującą ustawą o przeciwdziałaniu przemocy osobie dotkniętej przemocą domową udziela się bezpłatnej pomocy, w szczególności w formie poradnictwa medycznego, psychologicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego. Część tych zadań jest realizowane na poziomie gminy, której zadaniem jest m.in. zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia. Innymi zadaniami realizowanymi przez gminę są również:

- udzielanie poradnictwa psychologicznego,
- udzielanie poradnictwa prawnego,
- udzielanie poradnictwa medycznego,
- udzielanie poradnictwa socjalnego, zawodowego i rodzinnego.

Można także wyróżnić kilka podstawowych etapów procesu pomagania osobie doświadczającej przemocy domowej. Najczęściej podejmowane oddziaływania zewnętrzne pomocy ofiarom to:

- interwencja: jej celem jest zatrzymanie przemocy domowej. Może być podejmowana przez specjalistów służb cywilnych i mundurowych jak i przez każdą osobę, która jest świadkiem przemocy. To ogół czynności podejmowanych i realizowanych

w środowisku wobec rodziny, domowników dotkniętej przemocą w oparciu o procedurę Niebieskiej Karty.

- wsparcie: psychologiczne, duchowe, socjalne. Przeciwdziała izolacji społecznej, poczuciu osamotnienia i bezradności.
- poradnictwo: jego celem jest udzielanie informacji, pokazanie różnych możliwości działania, pomoc przy wyborze najlepszego rozwiązania i wsparcie, a czasem prowadzenie sprawy aż do uzyskania pożądanego efektu.
- edukacja - przekazywanie ofiarom wiedzy na temat przemocy, jej form, cykli oraz praw, jakie przysługują i możliwości uzyskania pomocy
- pomoc specjalistyczna: psychologiczna, prawna, socjalna, medyczna. Specjaliści pomagają zgodnie ze swoimi kompetencjami i uprawnieniami wynikającymi

z wykonywanego zawodu, a także korzystają z kompetencji i możliwości pomocy innych specjalistów oraz współpracują z nimi.

Procedura „Niebieskie Karty”

Podstawę procedury „Niebieskie Karty” stanowi rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 06 września 2023 r. Określa ono interdyscyplinarny model pracy z domownikami, osobami dotkniętymi przemocą domową, zmierzający do ustania przemocy domowej. Procedura „Niebieskie Karty” stanowi ustrukturalizowaną formę działań przedstawicieli służb bądź instytucji zobowiązanych do jej realizacji. Jest reakcją tych służb lub instytucji na zgłoszenie, lub podejrzenie przemocy domowej. Wszczynając procedurę, podejmuje się działania interwencyjne mające na celu zapewnienia bezpieczeństwa osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą domową. Nadrzędną zasadą służb lub instytucji realizujących procedurę „Niebieskie Karty” jest współdziałanie z innymi podmiotami w oparciu o zasadę współpracy. Brak tej współpracy jest istotną barierą ograniczającą możliwości skutecznego działania.

Zakończenie procedury „Niebieskie Karty” następuje w przypadku: ustania przemocy domowej i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego jej stosowania, albo rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowanych działań. Po zakończeniu procedury Niebieskiej Karty Grupa Diagnostyczno-Pomocowa przez okres 9 miesięcy podejmuje działania monitorujące polegające na analizie i ocenie sytuacji osób wobec, których była prowadzona procedura Niebieskiej Karty.

Procedura Niebieskiej Karty stanowi podstawę lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej. Kolejnym istotnym elementem tego systemu jest Zespół Interdyscyplinarny, który do rozwiązania problemów związanych z wystąpieniem przemocy domowej w indywidualnych przypadkach może powoływać grupę diagnostyczno-pomocową. W skład grupy diagnostyczno-pomocowej wchodzi m.in. przedstawiciele służb lub instytucji ujętych w art. 9a, pkt. 10, 11, 11a, 11b, 11c, 11d, 12b i 12c ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej.

II. Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie w Gminie Police

Stan na 2021 rok

Gmina Police położona jest w północno zachodniej części województwa zachodniopomorskiego. Jest jedną z 4 gmin wchodzących w skład powiatu polickiego. Gmina Police jest gminą miejsko-wiejską. Na dzień 31.12.2021 r. na terenie miasta zamieszkiwało 28 497 osób, a na terenie wiejskim gminy 8 301 osoby. Z tej liczby mężczyźni stanowią 17 744, kobiety 18 779 osób, w tym dzieci do lat 18 – 6 542 osoby. Ogółem gmina liczyła 36 798 mieszkańców.

Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie w gminie Police została przeprowadzona w oparciu o badania ankietowe wśród mieszkańców gminy oraz dane statystyczne uzyskane z: UM Police, Sądu Rejonowego, KPP w Policach, OPS w Policach, PCPR w Policach. GKRPA w Policach, placówek oświatowych (szkoły, przedszkola), placówek służby zdrowia (szpital, przychodnie medycyny rodzinnej).

W 2021 w okresie od 13.05.-20.06.2021 roku na terenie gminy Police przeprowadzono badania ankietowe dotyczące stanu wiedzy społeczności lokalnej gminy Police na temat zjawiska przemocy domowej oraz stanu wiedzy tego zjawiska w gminie.

W badaniach wzięły udział 1049 osób, w tym 806 kobiet i 423 mężczyzn. Wśród osób ankietowanych do 30 lat było 203, a od 30-50 lat było 554, powyżej 50 lat było 292.

I. Pytania:

1. Jak Pan/Pani sądzi, czy w Gminie występuje zjawisko przemocy w rodzinie?
 - występuje 934
 - nie występuje 115

89,04% badanych odpowiedziało pozytywnie, 10,96% negatywnie.

2. W jakich rodzinach najczęściej występuje przemoc?
 - rodzinach tzw. patologicznych 852
 - nadużywających alkoholu 901

- dobrze sytuowanych 400
- ubogich 301

81,22% odpowiedziało w rodzinach tzw. patologicznych, 85,89% nadużywających alkoholu, 38,13% dobrze sytuowanych, 28,69% ubogich.

3. Kto według Pana/Pani najczęściej jest sprawcą przemocy?

- mężczyzna 943
- kobieta 194
- dziecko 57

89,89% badanych odpowiedziało, że mężczyzna, 18,49% że kobieta, 5,43% dziecko.

4. Kto według Pana/Pani najczęściej pada ofiarą przemocy w rodzinie?

- mężczyzna 57
- kobieta 706
- dziecko 661

5,43% badanych odpowiedziało, że mężczyzna, 72,45% że kobieta, 63,01% dziecko.

5. Jakie zachowania według Pana/Pani najczęściej stosują sprawcy przemocy w stosunku do swoich bliskich?

- bicie, kopanie, policzkowanie (przemoc fizyczna) 711
- wyzwiska, zniewagi, poniżanie 913
- kontrolowanie, ograniczanie kontaktów 444
- przemoc ekonomiczna (np. zabieranie pieniędzy, niełożenie na rodzinę) 487
- zmuszanie do obcowania płciowego 335

67,79% badanych odpowiedziało, że bicie, kopanie, policzkowanie (przemoc fizyczna), 87,03% wyzwiska, zniewagi, poniżanie (przemoc psychiczna), 42,32% kontrolowanie, ograniczanie kontaktów, 46,42% przemoc ekonomiczna (np. zabieranie pieniędzy, niełożenie na rodzinę), 31,93% zmuszanie do obcowania płciowego.

6. Jak Pan/Pani sądzi, gdzie powinna udać się po pomoc osoba doznająca przemocy w rodzinie?

- na Policję 893

- do Ośrodka Pomocy Społecznej 555
- do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych 335
- do Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie 443
- przedstawiciela Oświaty (pedagog szkolny, wychowawca) 318
- przedstawiciel służby zdrowia (lekarz rodzinny, pielęgniarka środowiskowa) 221.

85,13% badanych odpowiedziało, że na Policję, 52,91% do Ośrodka Pomocy Społecznej, 31,93% do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, 42,23% do Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, 30,31% przedstawiciela Oświaty (pedagog szkolny, wychowawca), 21,07% przedstawiciel służby zdrowia (lekarz rodzinny, pielęgniarka środowiskowa).

7. Czy słyszał Pan/Pani o Zespole Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Police?

- tak 342
- nie 707

32,60% badanych odpowiedziało, że tak, 67,40% że nie.

8. Czym zajmuje się Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Police?

- pomocą ofiarom przemocy 534
- pomocą sprawcom przemocy 114
- nie wiem 462

50,90% badanych odpowiedziało, że pomocą ofiarom przemocy, 10,87% pomocą sprawcom przemocy, 44,04% nie wie.

9. Jak Pan/Pani uważa, które z niżej wymienionych zachowań można zaliczyć do form przemocy psychicznej?

- policzkowanie 313
- wyzwiska, poniżanie, krytykowanie, wyśmiewanie 1004
- nieudzielenie pomocy osobie dotkniętej przemocą 351
- odmawianie płacenia alimentów 260

29,84% badanych odpowiedziało, że policzkowanie, 95,71% wyzwiska, poniżanie,

krytykowanie, wyśmiewanie, 33,46% nieudzielenie pomocy osobie dotkniętej przemocą, 24,78% odmawianie płacenia alimentów.

10. Które z poniższych zachowań można zaliczyć do przemocy ekonomicznej?

- odbieranie zarobionych pieniędzy 908
- niełożenie na utrzymanie rodziny 818
- użycie broni 54
- policzkowanie 48

86,56% badanych odpowiedziało, że odbieranie zarobionych pieniędzy, 77,98% niełożenie na utrzymanie rodziny, 5,15% użycie broni, policzkowanie 4,57%.

11. Jakie zachowania kojarzą się Panu/Pani z przemocą?

- zmuszanie żony/męża, partnerki/partnera do zachowań seksualnych 757
- grożenie pobiciem, pobiciem 918
- wyzywanie, obrażanie, krytykowanie 879
- uderzenie w policzek 777
- zmuszanie do palenia papierosów, picia alkoholu, zażywania narkotyków 535.

72,16% badanych odpowiedziało, że zmuszanie żony/męża, partnerki/partnera do zachowań seksualnych; 87,51% grożenie pobiciem, pobiciem; 83,79% wyzywanie, obrażanie, krytykowanie; 74,07% uderzenie w policzek; 51,00% zmuszanie do palenia papierosów, picia alkoholu, zażywania narkotyków.

Przeprowadzone badania świadczą o tym, że zjawisko przemocy w rodzinie w gminie Police jest rozpoznawalne przez znakomitą większość mieszkańców. Cztery piąte ankietowanych uważa, że występuje ono najczęściej w środowisku rodzin patologicznych i nadużywających alkoholu, a tylko jedna piąta, że w dobrze sytuowanych i ubogich. Według respondentów najczęściej sprawcami przemocy są mężczyźni, a ofiarami przemocy są kobiety i dzieci.

Za główną formę przemocy ankietowani uznali: zniewagi, wyzwiska i poniżanie oraz bicie, kopanie i policzkowanie. Bardzo dobry jest stan wiedzy na temat instytucji, gdzie można uzyskać pomoc oraz dobry na temat zjawiska przemocy domowej. W

zwalczaniu tego zjawiska respondenci dostrzegają kluczową rolę: Policji i Ośrodka Pomocy Społecznej.

Ankietowani nie mają żadnego problemu w rozpoznawaniu różnych form przemocy i właściwym ich nazywaniu. W porównaniu do diagnozy z 2016 roku znacznie zmniejszyła się wiedza społeczności Gminy Police na temat Zespołu Interdyscyplinarnego i realizowanych przez Niego zadań.

Natomiast rozmiar i skalę przemocy w Gminie Police obrazują informacje zebrane od poszczególnych instytucji obejmujący rok 2020 i I-sze półrocze 2021 roku, a ich dane ujęte są poniżej:

Dane z Sądu Rejonowego Szczecin-Prawobrzeże i Zachód:

- 22 osób zostało prawomocnie skazanych za przestępstwa z art. 207 kk,
- wobec 9 osób zastosowano wobec skazanego nadzór kuratora sądowego,
- w 9 przypadkach zastosowano odbycie programu korekcyjnego dla sprawców przemocy w rodzinie,

Dane z Komendy Powiatowej Policji w Policach:

- odnotowano łącznie 635 interwencji domowych,
- w 142 przypadkach była to interwencja dotycząca przemocy w rodzinie,
- zatrzymano do wytrzeźwienia z powodu stosowania przemocy w rodzinie – 58 osób,
- w związku ze stosowaniem przemocy w rodzinie, w czasie interwencji pouczone 142 osoby
- w 48 przypadkach wszczęto postępowania przygotowawcze z art. 207 kk, w powyższych sprawach zastosowano:
 - areszt tymczasowy wobec: 21 osób,
 - dozór Policji wobec 22 osób,
 - zakaz zbliżania się wobec 21 osób,
 - nakaz opuszczenia miejsca zamieszkania wobec 14 osób,
- wystąpiono do Sądu Rodzinnego z wnioskiem o sprawdzenie sytuacji małoletniego w 348 sprawach,
- w związku z przemocą w rodzinie Policja w dwóch przypadkach brała w odebraniu dzieci,

- wdrożono 142 procedury Niebieskiej Karty.

Dane z Ośrodka Pomocy Społecznej w Policach:

- łączna ilość rodzin objętych pomocą społeczną – 1470,
- łączna ilość rodzin objęta pomocą społeczną, w których rozpoznano przemoc domową – 2,
- łączna kwota przeznaczona na świadczenia dla rodziny w Gminie Police – 2.422.126,00 zł.
- łączna kwota przeznaczona na rodziny, w których rozpoznano przemoc domową – 3.350,00 zł,,
- powiadomienia Sądu Rodzinnego o sytuacji dzieci – 9.

Dane z Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie:

- 78 osobom udzielono specjalistycznej pomocy w sytuacji przemocy domowej.
- 17 osobom zapewniono schronienie w hostelu,
- 13 sprawców przemocy domowej ukończyło program korekcyjno-edukacyjny dla sprawców stosujących przemoc,
- 17 osób brało udział w grupie wsparcie dla osób doznających przemocy domowej,
- w ramach Lokalnego Punktu Pomocy Pokrzywdzonym Przesłaniem i Świadkom Przesłaniem udzielono pomocy 7 osobom.

Dane z Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

- wpłynęły 154 wnioski o sądowe zobowiązanie do leczenia odwykowego osób nadużywających alkohol,
- z w/w wniosków w 48 sprawach wszczęto procedurę Niebieskiej Karty.

Dane od Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie Gminy Police:

- do Zespołu wpłynęło 151 Niebieskich Kart, na podstawie który wdrożono odrębne procedury,
- Niebieskie Karty wpływały od:
 - Komendy Powiatowej Policji w Policach - 136,
 - PCPR Police - 1,
 - GKRPA Police – 4,
 - OPS Police – 7,

Instytucje Oświatowe – 1.

Służba Zdrowia – 2.

Dane z Placówek Oświatowych (szkoły, przedszkola)

Lp.	Nazwa placówki	Zadane pytanie	Ilość przypadków
1.	Przedszkole	Czy w 2020 i I-szym półroczu 2021 roku ujawniono przypadki przemocy wobec dziecka oraz ile było takich przypadków? Czy powiadomiono Sąd Rodzinny w sprawie zbadania sytuacji dziecka w postępowaniu opiekuńczym?	1 0
2.	Szkoła podstawowa	1. Ilość przypadków przemocy zgłoszonych wobec uczniów szkoły? 2. Ilość przypadków przemocy zgłoszonych wobec dorosłych domowników uczniów szkoły? 3. W ilu przypadkach szkoła powiadomiła Sąd Rodzinny w sprawie zbadania sytuacji dziecka w postępowaniu opiekuńczym?	4 6 2
3.	Szkoła podstawowa	4. Uczniowie objęci pomocą psychologiczno-pedagogiczną w związku z przemocą w rodzinie? 5. Rodzic/Opiekunowie objęci pomocą w związku z przemocą w rodzinie? 6. Uczniowie, którym udzielono pomocy materialnej w związku z przemocą (wypoczynek wakacyjny, dożywianie, stypendium szkolne, zasiłek szkolny)?	14 6 104

		7. Uczniowie, których skierowano do Poradni w związku z ujawnioną przemocą w rodzinie?	4
--	--	--	---

Dane z jednostek służby zdrowia (szpital, przychodnie medycyny rodzinnej):

Lp.	Nazwa placówki	Zadane pytanie	Ilość przypadków
1.	Szpital w Policach	Ile było przypadków udzielenia pomocy medycznej osobom, których urazy powstały w wyniku przemocy domowej?	0
2.	Przychodnie medycyny rodzinnej	Ilość osób, którym udzielono pomocy medycznej, które doznały urazów w wyniku przemocy w rodzinie?	4
		Ilość wydanych zaświadczeń dla osób doświadczających przemocy domowej, o przyczynach i rodzaju obrażeń ciała w związku z użyciem przemocy w rodzinie?	4

Stan na 2022 rok

Gmina Police położona jest w północno zachodniej części województwa zachodniopomorskiego. Jest jedną z 4 gmin wchodzących w skład powiatu polickiego. Gmina Police jest gminą miejsko-wiejską. Na dzień 31.12.2022 r. na terenie miasta zamieszkiwało 28 096 osób, a na terenie wiejskim gminy 8 403 osoby. Z tej liczby mężczyźni stanowią 17 612, kobiety 18 887 osób, w tym dzieci do lat 18 – 6 799 osoby. Ogółem gmina liczyła 36 499 mieszkańców.

Diagnoza zjawiska przemocy domowej w gminie Police została przeprowadzona w oparciu o dane statystyczne uzyskane z: UM Police, Sądu Rejonowego, KPP w Policach, OPS w Policach, PCPR w Policach. GKRPA w Policach, placówek oświatowych (szkoły, przedszkola), placówek służby zdrowia (szpital, przychodnie

medycyny rodzinnej) oraz z Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy domowej.

Dane z Sądu Rejonowego Szczecin-Prawobrzeże i Zachód:

- 27 osób zostało prawomocnie skazanych za przestępstwa z art. 207 kk,
- wobec 12 osób zastosowano wobec skazanego nadzór kuratora sądowego,
- w 6 przypadkach zastosowano odbycie programu korekcyjnego dla sprawców przemocy domowej,
- nadzór kuratora sądowego orzeczono w 12 sprawach,
- w toku pozostaje 27 spraw o czyny z art. 207 kk.

Dane z Komendy Powiatowej Policji w Policach:

- odnotowano łącznie 784 interwencje domowych,
- w 104 przypadkach była to interwencja dotycząca przemocy domowej,
- zatrzymano do wytrzeźwienia z powodu stosowania przemocy domowej – 41 osób,
- w związku ze stosowaniem przemocy domowej, w czasie interwencji pouczono 104 osoby
- w 25 przypadkach wszczęto postępowania przygotowawcze z art. 207 kk, w powyższych sprawach zastosowano:
 - areszt tymczasowy wobec: 5 osób,
 - dozór Policji wobec 13 osób,
 - zakaz zbliżania się wobec 13 osób,
 - nakaz opuszczenia miejsca zamieszkania wobec 10 osób,
- wystąpiono do Sądu Rodzinnego z wnioskiem o sprawdzenie sytuacji małoletniego w 183 sprawach,
- w związku z przemocą domową Policja nie brała udziału w odebraniu dzieci,
- wdrożono 104 procedury Niebieskiej Karty.

Dane z Ośrodka Pomocy Społecznej w Policach:

- łączna ilość rodzin objętych pomocą społeczną – 711,
- łączna ilość rodzin objęta pomocą społeczną, w których rozpoznano przemoc domową – 11,
- łączna kwota przeznaczona na świadczenia dla rodziny w Gminie Police – 1.647.481,00 zł.

- łączna kwota przeznaczona na rodziny, w których rozpoznano przemoc domową – 18.285,00 zł, w tym 9 rodzinom przyznano pomoc w formie obiadów dla dzieci w szkole/przedszkole, 1 rodzinie przyznano pomoc w formie usług opiekuńczych,
- powiadomienia Sądu Rodzinnego o sytuacji dzieci – 7,
- liczba dzieci odebranych rodzinom w 2022 roku na podstawie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie – art. 12a – 3.

Dane z Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie:

- 37 osobom udzielono specjalistycznej pomocy w sytuacji przemocy domowej: psychologicznej, prawnej i socjalnej,
- 5 osobom zapewniono schronienie w hostelu,
- 5 sprawców przemocy domowej ukończyło program korekcyjno-edukacyjny dla sprawców stosujących przemoc,
- 7 osób brało udział w grupie wsparcia dla osób doświadczających przemocy domowej,
- w ramach Lokalnego Punktu Pomocy Pokrzywdzonym Przystępstwem i Świadkom Przystępstw udzielono pomocy 7 osobom.

Dane z Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

- wpłynęły 91 wnioski o sądowe zobowiązanie do leczenia odwykowego osób nadużywających alkohol,
- z w/w wniosków w 47 sprawach prowadzona jest procedura Niebieskiej Karty, wobec sprawców lub członków ich rodzin.

Dane od Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie Gminy Police:

- do Zespołu wpłynęło 103 Niebieskich Kart, na podstawie który wdrożono odrębne procedury,
- Niebieskie Karty wpływały od:
 - Komendy Powiatowej Policji w Policach - 93,
 - PCPR Police - 1,
 - OPS Police – 4,
 - Instytucje Oświatowe – 3,
 - Inne jednostki Policji – 1,
 - Służba Zdrowia – 1,

W 2022 roku zakończono w Zespole Interdyscyplinarnym:

- 37 procedur Niebieskiej Karty z 2022 roku
- 54 procedur Niebieskiej Karty z 2021 roku
- 1 procedurę Niebieskiej Karty z 2020 roku

Dane z Placówek Oświatowych (szkoły, przedszkola)

Lp.	Nazwa placówki	Zadane pytanie	Ilość przypadków
1.	Przedszkole	Czy w 2022 ujawniono przypadki przemocy wobec dziecka oraz ile było takich przypadków? Czy powiadomiono Sąd Rodzinny w sprawie zbadania sytuacji dziecka w postępowaniu opiekuńczym?	1 0
2.	Szkoła podstawowa	1. Ilość przypadków przemocy domowej zgłoszonych wobec uczniów szkoły? 2. Ilość przypadków przemocy zgłoszonych wobec dorosłych domowników uczniów szkoły? 3. W ilu przypadkach szkoła powiadomiła Sąd Rodzinny w sprawie zbadania sytuacji dziecka w postępowaniu opiekuńczym?	10 3 9
3.	Szkoła podstawowa	4. Uczniowie objęci pomocą psychologiczno-pedagogiczną w związku z przemocą domową? 5. Rodzic/Opiekunowie objęci pomocą w związku z przemocą domową? 6. Uczniowie, którym udzielono pomocy	19 19

	materialnej w związku z przemocą (wypoczynek wakacyjny, dożywianie, stypendium szkolne, zasiłek szkolny)?	152
	7. Uczniowie, których skierowano do Poradni w związku z ujawnioną przemocą domową?	8

Dane z jednostek służby zdrowia (szpital, przychodnie medycyny rodzinnej):

Lp.	Nazwa placówki	Zadane pytanie	Ilość przypadków
1.	Szpital w Policach	Ile było przypadków udzielenia pomocy medycznej osobom, których urazy powstały w wyniku przemocy domowej?	10
2.	Przychodnie medycyny rodzinnej	Ilość osób, którym udzielono pomocy medycznej, które doznały urazów w wyniku przemocy domowej?	1
		Ilość wydanych zaświadczeń dla osób doświadczających przemocy domowej, o przyczynach i rodzaju obrażeń ciała w związku z użyciem przemocy w rodzinie?	1

Zadania i cele Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej - jako kontynuacja Gminnego Programu na lata 2022 - 2026.

Zadania własne gminy:

w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej realizowane są na podstawie: ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej i ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi i do nich należy:

- opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony ofiar przemocy domowej,
- prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową,
- zapewnienie osobom dotkniętym przemocą domową miejsc w ośrodkach wsparcia,
- tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.
- udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a zwłaszcza ochrony przed przemocą domową.

Cele Programu:

- powstrzymanie lub znacząco ograniczenie zjawiska przemocy domowej,
- zwiększenie skuteczności oddziaływań instytucji działających na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej,
- zwiększenie ochrony ofiar przemocy domowej poprzez skuteczniejsze formy działań interwencyjnych,
- uaktywnienie roli społeczności lokalnych, sąsiedzkich w zakresie interweniowania w sytuacjach dziającej się przemocy domowej,

IV. Realizacja programu.

LP	Zadanie	Opis zadania	Wskaźniki realizacji zadania	Termin realizacji i odpowiedzialny za realizację
1.	Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Police	<ul style="list-style-type: none"> - integrowanie i koordynowanie działań podmiotów ujętych w ustawie o przeciwdziałania przemocy domowej, - diagnozowanie problemu przemocy domowej, - podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą domową mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku, - inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą domową, - realizacja zadań ujętych w niniejszym programie przeciwdziałania przemocy domowej, - rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym poprzez: ulotki, kampanie medialne, stronę internetową, programy w TVKablowej w Policach, - <u>inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc domową, poprzez:</u> - rozmowy profilaktyczne, - rozmowy motywujące do udziału w programie korekcyjno-edukacyjnym, - pomoc w podjęciu terapii odwykowej, - <u>inicjowanie działań w stosunku do osób doznających przemocy i ich rodzin (np. dzieci), poprzez:</u> - rozmowy motywujące do szukania pomocy w organach ścigania, do zgłaszania się do psychologa, terapeuty, prawnika, lekarza oraz - motywowanie do udziału w grupie wsparcia dla osób doznających przemocy i 	<p>Ilość spotkań, szybkość wymiany informacji, natychmiastowe podejmowanie interwencji, skuteczność interwencji, zaangażowanie.</p> <p>Ilość informacji edukacyjnych, ilość kampanii edukacyjnych, w tym marsze społeczności przeciw przemocy domowej.</p> <p>Ilość rozmów,</p> <p>Ilość oddziaływań motywujących i analiza ich skuteczności,</p> <p>ilość osób zmotywowanych do szukania pomocy w problemie alkoholowym, współpraca z placówkami leczenia odwykowego,</p> <p>Ilość osób</p>	Na bieżąco, Odpowiedzialny: Przewodniczący Zespołu

		<p>grupy wsparcia dla dzieci z tych rodzin,</p> <ul style="list-style-type: none"> - realizacja procedury Niebieskiej Karty (zgodnie z zadaniami określonymi w Rozporządzeniu Rady Ministrów), - funkcjonowanie Grup Diagnostyczno-Pomocowych. 	<p>szukających pomocy prawnej, zgłaszanych wniosków o ściganie do organów ścigania,</p> <p>Ilość osób zmotywowanych do udziału w grupie wsparcia dla ofiar przemocy domowej,</p> <p>Ilość dzieci,</p> <p>Ilość zakładanych Niebieskich Kart i ich skuteczna realizacja,</p> <p>Ilość tworzonych grup diagnostyczno-pomocowych, ich prawidłowe, szybkie i skuteczne działanie</p>	<p>Na bieżąco. Odpowiedzialny: Przewodniczący Grup Diagnostyczno-Pomocowych</p>
2.	<p>Udzielanie rodzinom, domownikom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a zwłaszcza ochrony przed przemocą domową</p>	<ul style="list-style-type: none"> - prowadzenie Punktu Interwencji Kryzysowej w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, z dyżurem terapeuty i prawnika, - funkcjonowanie Koordynatora Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych ds. przeciwdziałania przemocy domowej, który jest odpowiedzialny za realizację zadań Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w zakresie niebieskiej karty, prowadzenie rozmów motywujących ofiary przemocy domowej do szukania pomocy, prowadzenie rozmów ze sprawcami przemocy domowej wraz z motywowaniem ich do udziału w programach korekcyjnych, kompletowanie niezbędnej 	<p>Ilość osób zgłaszających się po pomoc do Punktu Interwencji Kryzysowej do terapeuty, prawnika oraz Koordynatora GKRPA</p>	<p>Na bieżąco. Odpowiedzialny: Przewodniczący GKRPA i Koordynator GKRPA</p>

		<p>dokumentacji i przekazywanie tej dokumentacji do Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej.</p> <ul style="list-style-type: none"> - prowadzenie grupy wsparcia dla ofiar przemocy domowej, - prowadzenie pomocy psychologicznej dla dzieci – ofiar przemocy domowej, - porady prawne, - porady terapeutyczne. 		
3.	Prowadzenie Punktu Interwencji Kryzysowej	<ul style="list-style-type: none"> - dyżur terapeutyczny, - dyżur prawnika 	Ilość zgłaszających się do osób dyżurujących.	<p>Stały dyżur.</p> <p>Odpowiedzialni: Przewodniczący GKRPA, Koordynator GKRPA, Prowadzący dyżury.</p>
4.	Funkcjonowanie Grupy wsparcia dla dorosłych osób doznających przemocy domowej	<ul style="list-style-type: none"> - specjalistyczny program dla osób doznających przemocy domowej, pomagającym im w: - zatrzymywaniu przemocy, - uwalnianiu się od sprawców przemocy, - zgłaszania przemocy - organom ścigania. 	Ilość osób uczestniczących w tym programie, prowadzący poddający się superwizji	<p>Stały dyżur.</p> <p>Odpowiedzialni: Przewodniczący GKRPA, Koordynator GKRPA, Prowadzący grupę.</p>
5.	Funkcjonowanie Grupy wsparcia dla dzieci z rodzin, w których dochodzi do przemocy domowej	<ul style="list-style-type: none"> - specjalistyczny program dla osób doznających przemocy. 	Ilość osób uczestniczących w tym programie, prowadzący poddający się superwizji	<p>Stały dyżur.</p> <p>Odpowiedzialni: Przewodniczący GKRPA, Koordynator GKRPA, Prowadzący grupę.</p>
6.	Realizacja programów edukacyjno-profilaktycznych w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych z zakresu przemocy domowej, przemocy rówieśniczej.	<ul style="list-style-type: none"> - specjalistyczny program oparty o bezpośrednią relację z dziećmi i młodzieżą, rysunki, monodramy, pisanie wierszy i piosenek, scenki rodzajowe 	Ilość osób uczestniczących w tym programie, prowadzący poddający się superwizji	<p>Na bieżąco: Dyrektor Szkoły, Pełnomocnik Burmistrza Gminy ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Pedagogzy Szkolni.</p>
7.	Koordinowanie w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych wszelkich oddziaływań ze strony innych instytucji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy domowej.	<ul style="list-style-type: none"> - spotkania dzieci i młodzieży z Funkcjonariuszami Policji, Pracownikami Pomocy Społecznej, Kuratorami Sądowymi. 	Ilość spotkań i ich merytoryczna wysoka jakość poprzedzona konsultacjami z pedagogami szkolnymi.	<p>Na bieżąco. Dyrektor Szkoły, Komendant Powiatowy Policji w Policach, Pełnomocnik Burmistrza Gminy ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Pedagogzy Szkolni.</p>
8.	Ochrona doznających przemocy domowej	<ul style="list-style-type: none"> - współpraca z Ośrodkami Interwencji Kryzysowej, 	Ilość osób korzystających z	<p>Na bieżąco. Dyrektor OPS,</p>

		Domem Samotnej Matki, Hostelem PCPR.	pomocy.	Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego
9.	Zwiększanie kompetencji osób funkcjonujących w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej..	- odbywanie systematycznych specjalistycznych szkoleń z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej..	Ilość i wysoka jakość tych szkoleń(najlepsi specjaliści w Polsce)	Na bieżąco. Organizator Szkoleń. Pełnomocnik Burmistrza Gminy ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,

Za całość realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024 – 2027 odpowiedzialność ponosi Pełnomocnik Burmistrza ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Powyższe zadania zmierzające do osiągnięcia zakładanych celów będzie możliwe dzięki prawidłowemu, sprawnemu i szybko działającemu lokalnemu instytucjonalnemu systemowi wsparcia.

W Gminie Police do tego systemu wchodzi:

- Burmistrz Gminy wraz z Sekretarzem Urzędu Gminy i Zastępcami,
- Poszczególni Naczelnicy Wydziałów Urzędu Gminy w Policach,
- Prokuratorzy Rejonowi,
- Komendant Powiatowy Policji w Policach,
- Dyrektor Ośrodka Pomocy Społecznej w Policach,
- Przewodnicząca Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Policach,
- Komendant Straży Miejskiej w Policach,
- Dyrektor Poradni Psychologiczno-Pedagogiczna w Policach,
- Dyrektorzy Szkół usytuowanych na terenie Gminy Police,
- Lekarze Rodzinni,
- Dyrektor Szpitala w Policach,
- Kuratorzy Sądowi.

V. Finansowanie programu.

Źródłem finansowania Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej są środki własne pochodzące z budżetu Gminy Police.

UZASADNIENIE

Projekt uchwały przedkłada Burmistrz Polic.

W dniu 22 czerwca 2023 r. weszły w życie przepisy ustawy z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 289 i 535). Przepisy cytowanej ustawy wprowadzają ważne zmiany dotyczące przeciwdziałania przemocy domowej. Zachodzi konieczność uchwalenia nowego programu przeciwdziałania przemocy domowej. Gminy program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony osób doznających przemocy domowej na lata 2024 - 2027 jest kontynuacją programu z lat 2022 - 2026.

Podstawą do kontynuowania Gminnego Programu są pozytywne oceny służb wojewody zachodniopomorskiego, uzyskiwane po przeprowadzanych kompleksowych kontrolach.